

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

١٥٢٥٥٢

QA
9.5
14/11/26

دانشگاه پیام نور
دانشکده علوم پایه
گروه ریاضی

زیر مدول‌های اول و اولیه از مدول‌های خاص

پایان نامه
برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته ریاضی

توسط
سید حسین همت‌پور

استاد راهنما
دکتر احمد خاکساری

۱۳۸۷ / ۲ / ۱۱

بهمن ۱۳۸۵

۱۰۴۰۵۶

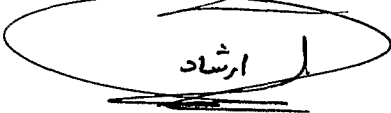
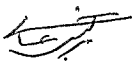
صورت جلسه دفاع از پایان نامه

پایان نامه تحت عنوان: زیرمدول‌های اول و اولیه از مدول‌های خاص

که توسط سید حسین همت‌پور دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته ریاضی مرکز شیراز تهیه و به هیأت داوران ارائه گردیده است، مورد تأیید می‌باشد.

تاریخ دفاع: ۱۳۸۵/۱۱/۱۸ نمره: ۱۷/۷۵ درجه ارزشیابی: عالی

اعضای هیأت داوران:

نام و نام خانوادگی	هیأت داوران	مرتبه علمی	امضاء
۱- احمد خاکساری	استاد راهنما	استادیار	
۲- دکتر فریبا ارشاد	داور	استادیار	
۳- دکتر نرگس عباسی	نماینده دانشگاه	استادیار	

تقدیم به:

همسرم،

و فرزندانم احسان و علی

سپاسگزاری

ای معلم خفتگان جهل بیمار تواند

تو مسیحایی علاج این همه بیمار کن

ابتدا خود لازم می دانم که: از استاد ارجمند و بزرگوارم جناب آقای دکتر احمد خاکساری که در تمام این دوره با ارشادات و رهنمودهای دلسوزانه خود، سنگ تمام گذاشتند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم. و از ایزد منان خواهانم که این استاد محترم و توانمند که قدم به قدم ما را یاری فرمودند و زحمات زیادی را در نگارش این پایان نامه متحمل گردیدند، طول عمر با عزت و سربلندی عطا فرماید تا هدایتگر نسل آینده گردد.

مقدمه:

او خداوندی است که موجودات را آفرید، بدون این که از هیچ نمونه آماده و پیش ساخته‌ای ایده بگیرد و از کار خالق دیگری که پیش از وی جهانی را آفریده باشد، تقلید کند.

آثار صنع و نشانه‌های حکمتش در نوآوری بی‌سابقه و خلقت بی‌نظیرش هویدا است.

بنابراین، هر یک از موجوداتی که خدا آفریده برهان آفریدگاری و دلیل خداوندی اوست؛ حتی اگر آن موجود، جامد و بی‌زبان باشد.

چرا که آن هم با زبان بی‌زبانی خالق خود را معرفی می‌کند و تدبیر خدا را باز می‌گوید. بدون این که به سخن گفتن نیازی داشته باشد.

همه این کارها بدان جهت بود که هیچ یک از مخلوقات از محدوده و چهارچوب تعیین شده از جانب خداوند تجاوز نکند و برای رسیدن به مقصد مورد نظر و کمال نهایی کوتاهی ننماید و اگر خداوند به او دستوری داد، انجام دادنش بروی دشوار نباشد و سرکشی نکند.

(بخشی از خطبه ۹۰ نهج البلاغه امام علی (ع))

مقدمه‌ای بر آموختن علم

علم ماجرای تمام بشریت است، برای آموختن، برای زیستن در جهان و شاید برای دوست داشتن آن، برای آنکه جزئی از این ماجرا باشیم، باید بفهمیم، خود را درک کنیم، به این احساس نزدیک شویم، که در آن آدمی ظرفیتی است بسیار بیشتر از آنچه تاکنون حس کرده است، ظرفیتی از امکانات انسانی به وسعت نامتناهی ...

پیشنهاد من این است که علم را در هر سطح از پایینترین تا بالاترین آن به طریقی بشر دوستانه بیاموزیم، با نوعی فهم فلسفی، فهمی اجتماعی و فهمی انسانی از سرگذشت و گوهر کسانی که این بنا را ساخته‌اند، با پیروزیها، تلاشها و شکستهایی که داشته‌اند، بیاموزیم.

(ریزا کسارابی: برنده جایزه نوبل در فیزیک)

یکی از سؤالاتی که معمولاً خیلی از دانش‌آموزان و دانشجویان در پایه‌های مختلف تحصیلی از معلمین و استادان خود می‌پرسند. این است که ریاضی چه استفاده‌های (کاربردی) برای ما دارد؟

برای پاسخ به این سؤال شاید مطالب زیر بتواند کمک خوبی به ما بنماید و راهنمای مناسبی باشد.
بشر در آغاز، شمارش را به یاری اندام بدن خود انجام می‌داد، و نام همین اندام‌ها را روی عدد می‌گذاشتند:

انگشت نماینده ۱، دست نماینده ۵، دو دست نماینده‌های ۱۰ و آدم نماینده‌ی ۲۰ بود.
از جمله کاربردها:

۱- شمارش‌ها و محاسبات روزمره مالی.

۲- اندازه‌گیری طول‌ها و فاصله‌ها و ارتفاع‌ها.

۳- زاویه و کشاورزی: کشاورزان بر اثر تجربه دریافته‌اند که خیش (وسیله شخم زدن) باید زاویه‌دار با زمین برخورد کند یا پیل باید زاویه‌دار با زمین برخورد کند تا مؤثر باشد.

اگر زاویه شخم‌زدن و زاویه پیل زدن با سطح زمین حاده نباشد منظور را برآورده نمی‌کند.
۴- زمان آشپزی.

۵- زاویه و هواپیما.

۶- پیش‌بینی اخترشناسی.

۷- نقش زاویه در پره‌های توربین و آسیاب بادی.

۸- کاربرد در فیزیک:

ماکسول فیزیکدانان انگلیسی، قانون نوسان‌های الکترومغناطیسی را به یاری معادله‌های ریاضی بیان کرد
او با روش خاص ریاضی نتیجه گرفت و ثابت کرد که موج‌های الکترومغناطیسی با سرعتی نزدیک به
سرعت نور منتشر می‌شوند.

۹- کاربرد در پرتاب و هدایت موشک‌ها ماهواره‌ها:

به کمک معادله‌های دقیق ریاضی است که ماهواره‌ها را در مدار زمین قرار می‌دهند و یا به کرات دیگر
می‌فرستند.

پرتاب موشک‌ها و حرکت آنها در طول مسیر به کمک معادله‌های ریاضی انجام می‌گیرد.

پرتاب موشک‌های جنگی از یک نقطه و برخورد آن به نقطه هدف به کمک حرکت بر روی مسیر دقیق سهمی‌گونه صورت می‌گیرد.

۱۰- کاربرد در صنعت ساختمان‌سازی و سازه‌های فلزی و بتونی و تونل‌ها:

برآورد میزان با رومیزان تحمل باردریک سازه فلزی (ساختمانها) و یا یک ساز، بتونی (پل‌ها) به وسیله معادلات ریاضی انجام می‌گیرد. ساخت تونل‌های در مسیر جاده‌ها به شکل قوسی و تقریباً سهمی‌گونه بر اساس محاسبات دقیق ریاضی است که تحمل بتونی تونل را چند برابر افزایش می‌دهد.

۱۱- سدها:

ساخت سدها به شکل قوسی، به کمک محاسبات ریاضی است که صورت می‌گیرد تا در تحمل دیواره سد در مقابل فشار وارده از طرف آب پشت آن بیشتر شده و بخشی از این فشار، دیواره‌های کنار سد متصل می‌گردد.

هزاران کاربرد دیگر اما گاهی در ریاضیات عالی شاخه محض باز به این فکر می‌افتیم که این ریاضیات چه کاربردی دارد آیا می‌شود از لم پنج کوتاه جایی استفاده کرد و یا می‌شود از قضیه در مسائل رسته‌ها استفاده‌ای برد صدها شاید دیگر که ممکن است در ذهن برای همه‌ی دانشجویان و حتی استادان محترم مطرح گردد.

فهرست

صفحه	عنوان
۱	۱ ایده آل‌های اول و ماکسیمال
۲	۱.۱
۱۵	۲ زیرمدول‌های اول و ماکسیمال
۱۶	۱.۲
۲۲	۳ زیرمدول‌های اول از A^n
۲۳	۱.۳
۳۶	۴ حالت‌های خاص ارتفاع از زیرمدول‌های اول
۳۷	۱.۴
۴۳	۵ تجزیه اولیه در A^n
۴۴	۱.۵
۴۹	واژه‌نامه انگلیسی-فارسی
۵۵	مراجع

نام خانوادگی دانشجو: همت‌پور نام: سیدحسین

عنوان پایان نامه: زیرمدول‌های اول و اولیه از مدول‌های خاص

استاد راهنما: آقای دکتر احمد خاکساری

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد رشته: ریاضی گرایش: محض (جبر)

دانشگاه: پیام نور-مرکز شیراز دانشکده: علوم پایه

تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۸۵/۱۱/۱۸ تعداد صفحه: ۶۹

چکیده:

در فصل اول مفاهیمی، مانند ایده آل، ایده آل اول و ایده آل ماکسیمال و اینکه ایده آل m ماکسیمال است اگر و تنها اگر $\frac{A}{m}$ میدان باشد را بررسی نموده‌ایم.

در فصل دوم زیرمدول‌های اول و ماکسیمال و اینکه اگر N یک زیرمدول ماکسیمال از A -مدول M باشد آنگاه N یک زیرمدول اول از M می‌باشد.

در فصل سوم زیرمدول‌های اول از A^n و مفهوم ایده آل قدر را بررسی نموده‌ایم.

در فصل چهارم، حالت خاص ارتفاع از زیرمدول‌های اول را در فضای A^2 بررسی می‌کنیم و اینکه اگر

$$N = A(a, b) + A(c, d) \text{ زیرمدولی از } M \text{ باشد پس } M \text{ دوری است اگر و تنها اگر } \Delta = 0 \text{ باشد.}$$

و در فصل ۵، تجزیه اولیه در A^n و اینکه اگر A حلقه تعویض‌پذیر یکداری بوده و B یک A -مدول

باشد که در شرط زنجیرافزایی بر زیرمدول‌ها صدق می‌کند. در این صورت هر زیرمدول $D (\neq B)$ یک

تجزیه ابتدایی دارد.

یا هر زیرمدول یک مدول نوتری تجزیه ابتدایی دارد.

فصل ۱

ایده آل‌های اول و ماکسیمال

۱ ایده آل‌های اول و ماکسیمال

۱.۱

تعریف ۱.۱.۱: عمل دوتایی قاعده‌ای است که به هر زوج مرتب از اعضای مجموعه عضوی را منسوب می‌کند.

هنگام تعریف عمل دوتایی مانند $*$ در یک مجموعه S باید مطمئن باشیم که:

۱- به هر زوج ممکن از اعضای S دقیقاً یک عضو منسوب شود.

۲- عضوی که به هر زوج مرتب از اعضای S منسوب می‌شود خود در S باشد.

مثال ۲.۱.۱: در Q^+ ، $*$ را با ضابطه $a * b = \frac{a}{b}$ تعریف می‌کنیم در این صورت $*$ تعریف شده روی Q^+ در هر دو شرط داده شده صدق می‌کند.

تعریف ۳.۱.۱: گروه: گروه $(G, *)$ عبارت است از یک مجموعه G همراه با عمل دوتایی $*$ در G به طوری که اصول زیر برقرار باشند.

الف) عمل دوتایی $*$ شرکت‌پذیر باشد $(a * b) * c = a * (b * c)$ ،

ب) عضوی چون e در G وجود داشته باشد به قسمی که برای هر x از G ، $e * x = x * e = x$.

تذکر ۴.۱.۱: عضو e را عضو همانی G نسبت به عمل $*$ می‌نامیم.

ج) برای هر a از G عضوی چون a' از G وجود دارد به طوری که $a' * a = a * a' = e$

تذکر ۵.۱.۱: عضو a' را وارون a نسبت به عمل $*$ می‌نامند.

تعریف ۶.۱.۱: گروه آبدلی: گروه G آبدلی است در صورتی که عمل دوتایی $*$ آن تعویض‌پذیر باشد

$$a * b = b * a$$

تعریف ۷.۱.۱: حلقه: مجموعه‌ای است همراه دو عمل (جمع و ضرب) به طوری که

(الف) $(A, +)$ یک گروه آبدلی باشد.

(ب) نسبت به عمل ضرب شرکت‌پذیر باشد

$$a(bc) = (ab)c$$

(ج) نسبت به عمل‌های ضرب روی جمع پخش‌پذیر (توزیع‌پذیر) باشد یعنی $(a + b)c = ac + bc$ و

$$a(b + c) = ab + ac$$

تعریف ۸.۱.۱: حلقه تعویض‌پذیر:

اگر در یک حلقه به ازای هر $x, y \in A$ داشته باشیم $xy = yx$ یعنی نسبت به عمل ضرب خاصیت

جابجایی داشته باشد، آنگاه A را حلقه تعویض‌پذیر می‌نامیم.

تعریف ۹.۱.۱: حلقه یکدار:

هرگاه یک حلقه نسبت به عمل ضرب عضو خنثی داشته باشد گوئیم حلقه یکدار است و یک حلقه را

معمولاً با 1 نمایش می‌دهند.

تذکر ۱۰.۱.۱: همانی حلقه را معمولاً با 1 نمایش می‌دهند جز در حلقه‌ای که فقط یک عضو بنام

صفر دارد در این حالت داریم: $1 = 0$.

تعریف ۱۱.۱.۱: حلقه صفر

حلقه‌ای که فقط عضو 0 را داشته باشد.

تعریف ۱۲.۱.۱: زیر حلقه

زیرمجموعه S از حلقه A یک زیرحلقه A است اگر در شرایط زیر صدق کند:

$$\text{الف) } \forall a, b \in S, a - b \in S$$

$$\text{ب) } \forall a, b \in S, ab \in S$$

تعریف ۱۳.۱.۱: ایده آل

فرض کنیم A حلقه‌ای تعویض پذیر باشد. زیرمجموعه I از A را ایده آل می‌نامیم اگر شرط‌های زیر

برقرار باشند

$$\text{الف) } I \neq \emptyset$$

$$\text{ب) } \forall x, y \in I \implies x - y \in I$$

ج) هرگاه $x \in A$ و $y \in I$ آنگاه $xy \in I$ یعنی $IA \subseteq I$

تذکر ۱۴.۱.۱: در اینجا حلقه جابجایی یکدار است.

نکته ۱۵.۱.۱: هر ایده آل حلقه تعویض پذیر یکدار A تحت جمع بسته است

$$\forall x, y \in I \implies x + y \in I$$

تعریف ۱۶.۱.۱: مقسوم علیه صفر

یک مقسوم علیه صفر از یک حلقه عضوی مانند x است که صفر را می‌شمارد یعنی عضوی مانند

$$y \neq 0 \text{ در } A \text{ وجود داشته باشد به طوری که } xy = 0.$$

مثال ۱۷.۱.۱: در \mathbb{Z}_6 ، $\bar{2} \neq 0$ و $\bar{3} \neq 0$ اما $\bar{2} \cdot \bar{3} = 0$.

تعریف ۱۸.۱.۱: A یک حلقه بدون مقسوم علیه صفر است ($1 \neq 0$) در صورتی که اگر داشته باشیم

$$xy = 0 \text{ آنگاه } x = 0 \text{ یا } y = 0 \text{ باشد.}$$

تعریف ۱۹.۱.۱: حوزه صحیح

یک حلقه جابجایی یکدار حوزه صحیح می نامند اگر مقسوم علیه صفر نداشته باشد.

مثال ۲۰.۱.۱: حلقه \mathbb{Z} (اعداد صحیح) یک دامنه صحیح است.

تعریف ۲۱.۱.۱: یکال (unit)

فرض A حلقه‌ای یکدار باشد، عضو a از A یک یکال (unit) A است در صورتی که در A معکوس ضربی داشته باشد.

تعریف ۲۲.۱.۱: ایده آل اصلی

مضرب‌های عضو $x \in A$ تشکیل ایده آلی می دهد که به آن ایده آل اصلی تولید شده توسط x گوئیم و با (x) یا Ax نمایش داده می شود و داریم:

$$Ax = (x) = \{ax \mid a \in A\}$$

تعریف ۲۳.۱.۱: میدان

حلقه جابجایی یکداری که هر عضو مخالف صفر آن دارای وارون باشد را یک میدان گویند.

تعریف ۲۴.۱.۱: ایده آل اول

ایده آل مانند p در A اول گوئیم اگر $p \neq A$ و برای هر $x, y \in A$ اگر $xy \in p$ آنگاه $x \in p$ یا $y \in p$.

تعریف ۲۵.۱.۱: ایده آل ماکسیمال

ایده آل m از حلقه A را ماکسیمال می نامند. در صورتی که $m \neq A$ و به ازای هر ایده آل a از A . اگر $m \subseteq a$ آنگاه $a = m$ یا $a = A$.

قضیه ۲۶.۱.۱: ایده آل p از A اول است اگر و تنها اگر $\frac{A}{p}$ یک حوزه صحیح باشد.

اثبات: فرض می‌کنیم p یک ایده‌آل اول از A باشد و $(x+p)(y+p) = p$ بنابراین $xy + p = p$ لذا

$xy \in p$ و بنابراین فرض $x \in p$ یا $y \in p$ که این نتیجه می‌دهد $x+p = p$ یا $y+p = p$.

برعکس، فرض می‌کنیم $\frac{A}{p}$ یک حوزه صحیح باشد و $xy \in p$ بنابراین داریم

$$xy + p = p \implies (x+p)(y+p) = p \implies x+p = p \text{ یا}$$

$$y+p = p \implies x \in p \text{ یا } y \in p$$

■

علامت‌گذاری ۲۷.۱.۱

مجموعه ایده‌آل‌های اول حلقه A را با علامت $Spec(A)$ نمایش می‌دهیم.

قضیه ۲۸.۱.۱: ایده‌آل m از A ماکسیمال است اگر و تنها اگر $\frac{A}{m}$ میدان باشد

اثبات: فرض کنید m یک ایده‌آل ماکسیمال از حلقه A باشد از اینکه بین ایده‌آل‌های $\frac{A}{m}$ و ایده‌آل‌های

A که شامل m است تناظر یک به یکی برقرار است.

لذا تنها ایده‌آل‌های $\frac{A}{m}$ صفر و خود $\frac{A}{m}$ است. بنابراین $\frac{A}{m}$ یک میدان است.

برعکس، اگر $\frac{A}{m}$ میدان باشد و a یک ایده‌آل به طوری که $m \subseteq a$ در این صورت $\frac{a}{m}$ یک ایده‌آل $\frac{A}{m}$

است.

بنابراین $a = A$ یا $a = m$ لذا m ایده‌آل ماکسیمال A است.

قضیه ۲۹.۱.۱: هر ایده‌آل ماکسیمال m از حلقه A اول است.

اثبات: از اینکه $\frac{A}{m}$ میدان است. در نتیجه حوزه صحیح می‌باشد بنابراین m یک ایده‌آل اول از A

می‌باشد. ■

نکته ۳۰.۱.۱: عکس قضیه فوق همواره برقرار نمی‌باشد. زیرا ایده‌آل صفر در حلقه اعداد صحیح \mathbb{Z}

اول است ولی ماکسیمال نیست.

تعریف ۳۱.۱.۱: دامنه ایده آل اصلی

یک دامنه ایده آل اصلی حوزه صحیحی است که هر ایده آل آن اصلی باشد.

قضیه ۳۲.۱.۱: در یک حلقه جابجایی یکدار A ، تنها عنصر خودتوان در $J(A)$ عنصر \circ است.

اثبات: فرض $x \in J(A)$ و $x^2 = x$ می‌دانیم $1 - rx$ برای هر $r \in A$ وارون پذیر است. پس اگر $r = 1$

آنگاه $1 - x$ در A وارون پذیر است لذا $(1 - x)t = 1$ که در آن $t \in A$ بنابراین

$$x = x(1 - x)t = (x - x^2)t = \circ \implies x = \circ$$

■

تعریف ۳۳.۱.۱: رادیکال

فرض کنید A حلقه‌ای تعویض پذیر و یکدار و a ایده آل A باشد در این صورت:

$$\text{rad}(a) = \sqrt{a} = \{x \in A \mid x^n \in a \text{ که } n \in \mathbb{N} \text{ وجود داشته باشد}\}$$

قضیه ۳۴.۱.۱: اگر a ایده آل A باشد آنگاه \sqrt{a} ایده آلی از A شامل a است.

اثبات: بدیهی است.

قضیه ۳۵.۱.۱: فرض کنید Σ مجموعه‌ای از ایده آل‌های A مانند a باشد که p یک عضو ماکسیمال

از Σ باشد نشان می‌دهیم که p اول است. Σ مجموعه‌ای از ایده آل‌های a با این شرط می‌باشد که

$$\forall n > 0 \implies f^n \notin a$$

اثبات: هر گاه $x, y \notin p$ پس ایده آل‌های $p + (x)$ و $p + (y)$ که اکیداً شامل p نیستند و بنابراین متعلق

به Σ نیستند لذا m و n ای طبیعی وجود دارد که $f^m \in p + (x)$ و $f^n \in p + (y)$ می‌دانیم

$$f^{m+n} \in p + (xy) \implies p + (xy) \notin \Sigma$$

لذا $xy \notin p$ بنابراین نتیجه می‌گیریم p ایده آلی اول است همچنین $f \notin p$. ■

نکته ۳۶.۱.۱: اگر I و J دو ایده آل باشند آنگاه IJ و $I + J$ و $I \cap J$ نیز همواره ایده آل هستند.

پرسش: در چه حالتی $IJ = I \cap J$

پاسخ: در حالتی که جمع دو ایده آل کل حلقه باشد یعنی $I + J = A$ آنگاه $IJ = I \cap J$ (این فقط یکی از حالات است).

تذکر ۳۷.۱.۱: در حالت کلی $IJ \subset I \cap J$

$$IJ = \left\{ \sum_{k=1}^n i_k j_k \mid i_k \in I, n \in \mathbb{N}, j_k \in J \right\}$$

تعریف ۳۸.۱.۱: ایده آل خارج قسمتی

اگر a و b ایده آلهایی از حلقه A باشند ایده آل خارج قسمتی $(a : b)$ را به صورت زیر تعریف می کنیم

$$(a : b) = \{x \in A : xb \subseteq a\}$$

به ویژه $(0 : b) = \{x \in A : xb = 0\}$ را پوچساز b می نامند و با نماد $Ann(b)$ نمایش می دهیم.

نکته ۳۹.۱.۱: اگر b ایده آل اصلی (x) باشد ایده آل خارج قسمتی $(a : b)$ را با نماد $(a : x)$ نمایش می دهند.

نکته ۴۰.۱.۱: $D = \bigcup_{x \neq 0} Ann(x)$ (مجموعه مقسوم علیه های صفر A را با D نمایش می دهیم)

$$D = r(D) = r\left(\bigcup_{x \neq 0} Ann(x)\right) = \bigcup_{x \neq 0} r(Ann(x))$$

قضیه ۴۱.۱.۱: فرض کنیم A یک حلقه جابجایی یکدار باشد به قسمی که برای هر x ، $n > 1$ وجود دارد که $x^n = x$ در این صورت هر ایده آل اول A یک ایده آل ماکسیمال است.

اثبات: فرض کنید p ایده آل اولی از A باشد به طوری که $p \subseteq m \subseteq A$ همچنین فرض کنید $p \neq m$ باشد پس $x \in m - p$ را در نظر بگیرید. در این صورت $n > 1$ وجود دارد به طوری که $x^n = x$ در نتیجه $x^n - x = 0$ و بنابراین

$$x(x^{n-1} - 1) = 0 \in p$$

اما می‌دانیم p یک ایده‌آل اول است و $x \notin p$ پس $x^{n-1} - 1 \in p \subseteq m$ لذا $x^{n-1} - 1 \in m$ و
 $x \in m$ و $x^{n-1} - 1 = t \in m$ بنابراین

$$x^{n-1} - t = 1$$

در نتیجه $m = A$ است و لذا p یک ایده‌آل ماکسیمال A است.

تعریف ۴۲.۱.۱: مدول

هر گاه A یک حلقه جابجایی یک‌دار باشد یک A -مدول یکانی گروه آبلی چون M می‌باشد (که عمل آن را با جمع نشان می‌دهیم) همراه با ضرب اسکالری به صورت $\circ : A \times M \rightarrow M$ و $\circ : (a, x) \rightarrow ax$ که دارای شرایط زیر باشد:

$$M : A \times M \rightarrow M \quad \forall x, y \in M, a \in A \quad a(x + y) = ax + ay \quad (۱)$$

$$\forall a, b \in A, x \in M \quad (a + b)x = ax + bx \quad (۲)$$

$$\forall x \in M, \forall a, b \in A, \quad a(bx) = (ab)x \quad (۳)$$

$$\forall x \in M, \quad 1x = x \quad (۴)$$

۴۳.۱.۱: همریختی مدولی

هر گاه M, N, A مدول باشند یک همریختی A -مدولی نگاشتی است مانند $f : M \rightarrow N$ که شرایط زیر صدق می‌کند:

$$۱- \text{ برای هر } x, y \in M \quad f(x + y) = f(x) + f(y)$$

$$۲- \text{ برای هر } a \in A \quad f(ax) = af(x)$$

۴۴.۱.۱: اگر $f : M \rightarrow N$ یک همریختی A -مدولی باشد هسته f را با نماد $\ker f$ نمایش داده و به

صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$\ker(f) = \{x \in M : f(x) = \circ\} = f^{-1}(\circ)$$

$\ker(f)$ یک زیرمدول از M می‌باشد.

تصویر $f, f(M) = \text{Im} f$ است که زیرمدولی از N می‌باشد

$$\text{Coker}(f) = \frac{N}{\text{Im}(f)}$$

که یک مدول خارج قسمتی از N می‌باشد.

تعریف ۴۵.۱.۱: $(N : P)$

اگر N و P زیرمدول‌هایی از M باشند، تعریف می‌کنیم

$$(N : P) = \{a \in A \mid aP \subseteq N\}$$

در حالت خاص $N = 0$ ، $(0 : P)$ را با نماد $\text{Ann}(P)$ نمایش و پوچ‌ساز P گویند همچنین

$$(0 : M) = \{a \in A \mid aM = 0\}$$

را پوچ‌ساز M گویند و با نماد $\text{Ann}(M)$ نمایش می‌دهیم که یک ایده‌آل حلقه A است. 0 -زیرمدول M است.

این ایده‌آل در اینجا پوچ‌ساز M (Annihilator) نامیده می‌شود و با $\text{Ann}(M)$ نشان داده می‌شود.

نکته ۴۶.۱.۱: اگر $a \subseteq \text{Ann}(M)$ یعنی M یک $\frac{A}{a}$ -مدول است که دارای خاصیت زیر می‌باشد

اگر $\bar{x} \in \frac{A}{a}$ نماینده‌دسته هم‌ارزی به وسیله $x \in A$ باشد تعریف می‌کنیم $\bar{x}m$ را با xm ($x \in M$) این

انتخاب نماینده x از \bar{x} مهم است و بنابراین $aM = 0$.

نکته ۴۷.۱.۱: اگر M یک A -مدول باشد و $a \triangleleft A$ ما نمی‌توانیم M را به عنوان یک $\frac{A}{a}$ -مدول در

نظر بگیریم

زمانی می‌توانیم M را به عنوان $\frac{A}{a}$ -مدول در نظر بگیریم که $a \subseteq \text{Ann}(M)$ باشد

$$\therefore \frac{A}{a} \times M \rightarrow M$$

$$\therefore (r + a, m) = rm$$